

РЕЦЕНЗИЈА

**НА РАКОПИСОТ СО НАСЛОВ „МАТЕМАТИКА 1 ЗА ТЕХНИЧКИ
ФАКУЛТЕТИ“ ОД ВОН. ПРОФ. Д-Р БИЛЈАНА ЗЛАТАНОВСКА, РЕД. ПРОФ.
Д-Р ЛИДИЈА ГОРАЧИНОВА-ИЛИЕВА, ВОН. ПРОФ. Д-Р ЛИМОНКА КОЦЕВА-
ЛАЗАРОВА И ДОЦ. Д-Р МАРИЈА МИТЕВА, ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИКА,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр.1502-59/23 од 209. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултет за информатика, одржана на 4.4.2022 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Јордан Живановиќ, редовен професор во пензија на Факултет за информатика, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип;
- д-р Мартин Лукаревски, вонреден професор на Факултет за информатика, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „МАТЕМАТИКА 1 ЗА ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТИ“ од авторите д-р Билјана Златановска, д-р Лидија Горачинова-Илиева, д-р Лимонка Коцева-Лазарова и д-р Марија Митева, наменет за студентите на прв циклус студии за сите технички факултети при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за информатика го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Учебникот „Математика 1 за технички факултети“ од авторите д-р Билјана Златановска, д-р Лидија Горачинова-Илиева, д-р Лимонка Коцева-Лазарова и д-р Марија Митева, во кој се опфатени содржините од задолжителниот предмет Математика 1, потребни за студентите од техничките факултети - прв семестар на студии, како и дел од содржината на задолжителниот предмет Калкулус 1 на Факултетот за информатика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, со неделен фонд на часови 3+2+2.

Податоци за обемот на ракописот: Учебникот „Математика 1 за технички факултети“ од авторите д-р Билјана Златановска, д-р Лидија Горачинова-Илиева, д-р Лимонка Коцева-Лазарова и д-р Марија Митева е напишан на македонски јазик, содржи вкупно 280 страници, А4 формат без прилози, со фонт Arial во македонска поддршка, големина на фонт 11 и проред 1,0. Учебникот е поделен во десет теми распоредени во согласност со наставната програма на наведените предмети. Користени се 50 библиографски единици. Обемот и содржината на приложениот ракопис се во согласност со Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Според нашите сознанија, ваков практикум, по обем и содржина, што одговара на предвидената наставна програма по предметот Математика 1 на техничките факултети и предметот Калкулус 1 на Факултетот за информатика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип не е објавен.

Краток опис на содржината: Учебникот е напишан на лесен и разбирлив јазик. Текстот и целата содржина се конципирани во 10 теми и литература. Секоја од овие теми содржи основни дефиниции, теореми, докази, објаснувања и решени примери за здобивање на потребните знаења за темата.

Тема I: Математичка логика. Поим за исказ; Операции со искази; Исказни формули; Логички закони; Предикати. Квантифатори.

Тема II: Основни поими од теорија на множества и алгебра. Поим за множество; Операции со множества; Декартов производ на множества; Релации; Пресликувања; Операции.

Тема III: Реални броеви. Дефиниција на реалните броеви; Реална права; Математичка индукција; Ограничени множества; Апсолутна вредност и растојание; Интервали, околина, отворени и затворени множества.

Тема IV: Комплексни броеви. Конструкција на комплексните броеви; Конјугиран комплексен број. Модул; Геометриска интерпретација на комплексните броеви; Тригонометриска форма на комплексен број. Моаврова формула; Коренување на комплексни броеви. Примитивен n -ти корен на единицата.

Тема V: Матрици и детерминанти. Матрици; Операции со матрици; Некои специјални матрици; Детерминанти; Минори и алгебарски комплементи; Пресметување на инверзна матрица; Крамеров систем од линеарни равенки; Гаусов алгоритам; Ранг на матрици; Карактеристичен полином на матрица.

Тема VI: Векторска алгебра. Вектори; Собирање на вектори; Множење на вектор со реален број; Координати на вектори; Колинеарни и компланарни вектори; Скаларен производ; Векторски производ; Мешан производ.

Тема VII: Основни поими од аналитичка геометрија во простор: рамнина и права. Општа равенка на рамнина; Сегментен облик на равенка на рамнина; Равенка на рамнина низ три неколинеарни точки; Параметарски равенки на рамнина; Нормирана равенка на рамнина; Односи меѓу рамнини; Равенки на права; Односи меѓу две прави; Однос меѓу права и рамнина.

Тема VIII: Низи. Дефиниција на реална низа. Конвергенција и гранична вредност; Ограничени и монотони низи; Операции со низи; Нула-низи и низи што неограничено растат по апсолутна вредност; Бројот е некои специјални низи; Кошиев критериум за конвергенција на низи; Поднизи.

Тема IX: Реална функција од една променлива. Основни поими. Примери на функции и некои класи на функции; Гранични вредности и непрекинатост.

Тема X: Диференцирање. Дефиниција на извод на функција; Диференцијал на функција; Правила за пресметувања на изводи; Правила за диференцирање и таблични изводи; Изводи на функции во параметарска и имплицитна форма; Основни теореми на диференцијалното сметање; Правило на Лопитал; Монотоност и екстрими на функција; Конкавност, конвексност и превојни точки; Испитување на текот и цртање на график на функција; Изводи и диференцијали од повисок ред; Тејлорова формула.

Во секоја тема, освен што се дадени основните дефиниции, разработени се и теореми со докази на поголем дел од нив. Дадени се решени примери кои ја поткрепуваат теоријата.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на прегледаниот материјал и на погоре изложеното, учебникот „Математика 1 за технички факултети“ за студентите од техничките факултети при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип може да се користи како соодветен учебник за изучување на Математика 1 и Калкулус 1 во прва година на студии. Затоа предлагаме, Наставно-научниот совет на Факултетот за информатика поднесениот ракопис да го прифати како учебник „Математика 1 за технички факултети“.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р **Јордан Живановиќ**, редовен професор во пензија, с.р.
Д-р **Мартин Лукаревски**, вонреден професор, с.р.